

Motion om ändrat hälsoprogram för Norrbottenspets

Yrkande: SSF genomför en utvärdering av hälsoprogrammet (enligt SKK:s mall) för Norrbottenspets och tillsänder den till SKK:s avelskommitté (SKK AK) med framställan om att ändra intervallet för ögonlysningsskravet före parning från 1 år till 3 år.

Motivering:

Norrbottenspets är en generellt frisk ras, men historiskt har det funnits oro för vissa ögonsjukdomar. Katarakt ÖP¹⁾ var ett problem på 1980-talet med upp till 25 %²⁾ drabbade individer, men genom metodiskt avelsarbete har förekomsten minskat kraftigt. För hundar födda efter 2002 har endast 5 individer diagnostiserats med katarakt ÖP.

1. Minskade avelshinder och ökad genetisk bredd:

Det nuvarande kravet på ögonlysning inom 1 år före parning begränsar tillgången på avelsdjur, särskilt hanar. En ändring till 3 års intervall skulle direkt öka antalet tillgängliga hanar på täckhundlistan från 9 till 24, vilket förbättrar den genetiska variationen. Den förbättringen kan säkerligen även komma på hanar som ej är på täckhundlistan.

2. Harmonisering med övriga Norden:

I Finland och Norge tillämpas 3 års intervall för ögonlysning, vilket underlättar samarbete och möjliggör ökad genetisk variation genom smidigare import av avelsdjur.

3. Begränsad hälsorisk:

Data från SKK visar att nivån för katarakt minskat till att ligga kring 5,1% för de ögonlysta Norrbottenspetsarna födda 2016 till 2020. Det är i samma period 3 individer som fått katarakt efter en tidigare UA-resultat. En förlängning av intervallet till 3 år skulle innebära att man statistiskt i genomsnitt missar 2 individer dvs 0,4 individer per år. PRA har inte diagnostiserats hos rasen sedan 1996 och kan idag hanteras genom DNA-testning.

4. Ekonomiska och praktiska fördelar:

Ögonlysning är kostsamt (cirka 1 000 kr plus resor) och kan vara svårt att genomföra i tid på grund av begränsad tillgång till specialistveterinärer. Sammanlagt har hundägare och uppfödare hittills spenderat över 3 miljoner kronor på ögonlysningar.

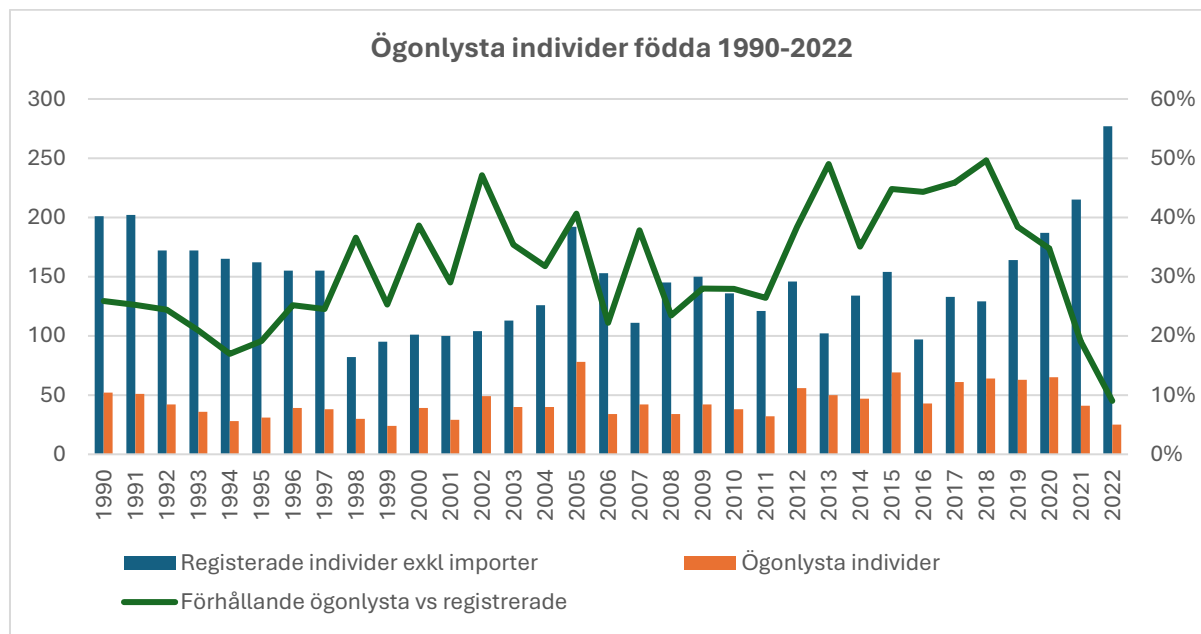
Slutsats:

Det finns goda skäl att utvärdera och revidera hälsoprogrammet för Norrbottenspets. Ett intervall på 3 år skulle minska administrativa och ekonomiska bördor, öka tillgången på avelsdjur, harmonisera reglerna med våra nordiska grannar och innebära minimal risk för rasens ögon hälsa.

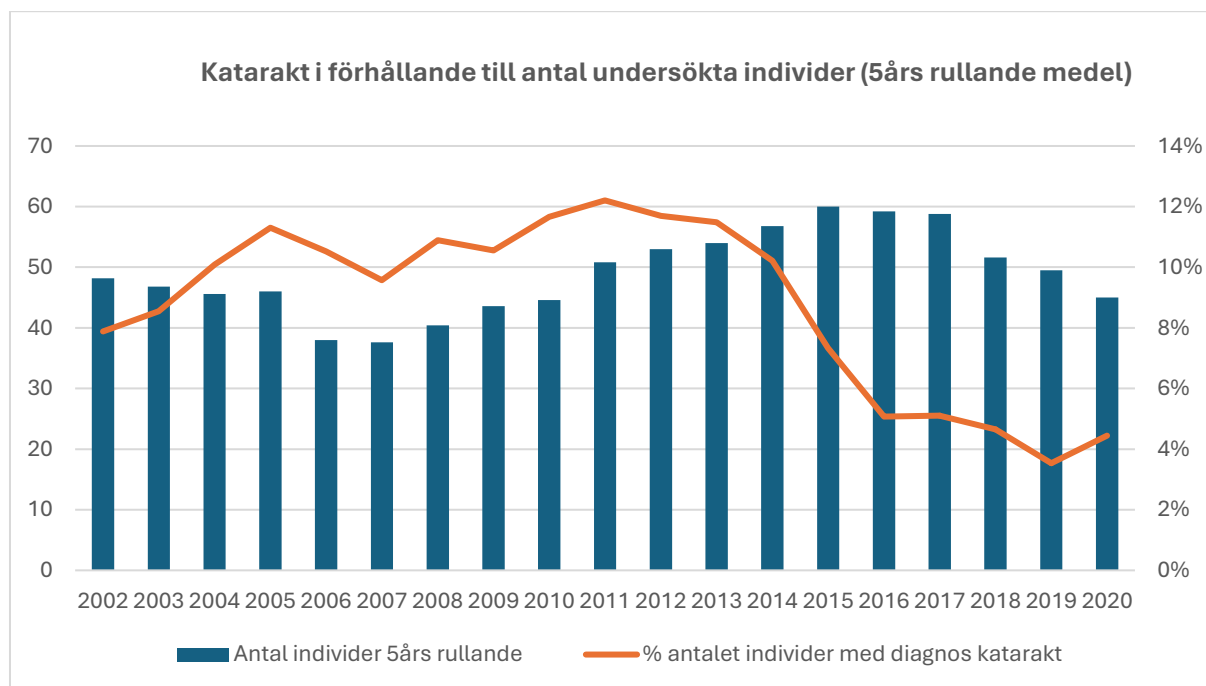
Motion insänd av SSF Mellansverige till 2025 år Rikssårsmöte

Tillägg, Bilagor:

Från 1990 har registrering av genomförda ögonlysning, för samtliga raser, skett i Svenska Kennelklubbens centrala register. För norrbottenspets finns 1 764 individer födda från 1978 och framåt registrerade. Totalt finns det för norrbottenspets 3 756 ”rader” i databasen.

Bilaga 1: Ögonlysta individer födda 1990–2022. Källa: Sammanställt från SKK avelsdata.

Bilaga 2: 5års rullande medelvärde för antalet registreringar och andel individer med någon form av diagnosticerad katarakt för hundar födda 2002–2020. Källa: Sammanställt från SKK avelsdata

Motion insänd av SSF Mellansverige till 2025 år Riksårsmöte

Statistiken innefattar undersökningar gjorda t.o.m. 2024-12-31					
Födelseår	Antal registrerade individer	Antalet ögonlysta individer	Individer Med katarakt Diagnos	Katarakt diagnos efter ÖGA UA	Teoretiskt antal missade fall baserat på statistik 2002–2022
2002	104	49	0	0	0
2003	113	40	3	1	0
2004	126	40	2	2	2
2005	192	78	10	3	2
2006	153	34	4	2	2
2007	111	42	1	0	0
2008	145	34	6	4	1
2009	150	42	5	3	3
2010	136	38	4	3	3
2011	121	32	2	2	2
2012	146	56	5	2	2
2013	102	50	7	3	2
2014	134	47	8	3	3
2015	154	69	9	4	4
2016	97	43	2	1	1
2017	133	61	5	1	1
2018	129	64	5	1	0
2019	164	63	1	0	0
2020	187	65	2	0	0
2021	215	41	2	0	0
2022	277	25	2	0	0
Summa 2002–2022	3089	1013st 33%	85st 8,4%	35st 3,5%	28st 2,8%

Summa 2016–2020	710	296st 42%	15st 5,1%	3st 1,0%	2st 0,7%
------------------------	------------	----------------------------	----------------------------	---------------------------	---------------------------

Bilaga 3: Teoretiskt antalet diagnoser av katarakt som ur ett statistiskt perspektiv inte skulle diagnostiserats upp om man ändrar från 1 till 3år. Källa: Sammanställt från SKK Avelsdata

- 1) ÖP katarakt har benämnt som "övre polär (ÖP) katarakt" i RAS för Norrbottenspets. Efter kontroll med en av Sveriges mest erfarna veterinärer för ögonlysning (Berit Wallin Håkanson) så är diagnosen 1990 "ÖP katarakt" = övrig partiell katarakt. Detta bör korrigeras i nästkommande RAS.
- 2) Källa: SSF Riks, Rasspecifik avelsstrategi Norrbottenspets